

AI-2110

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

April - 2023

CC-403 : Economics

(Micro Economics-II)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 પૂર્ણ હરીફાઈનો અર્થ આપી પૂર્ણ હરીફાઈવાળા બજારમાં પેઢીની ટૂંકાગાળાની સમતુલા આકૃતિ સહિત સમજાવો. 18

અથવા

1 કિંમત ભેદભાવ એટલે શું? કિંમત ભેદભાવની શક્યતા અને નફાકારકતા ચર્ચો. 18

2 વેચાણખર્ચ એટલે શું? વેચાણ ખર્ચની માંગરેખા પર થતી અસરો સમજાવો. 17

અથવા

2 ઈજારાયુક્ત હરીફાઈવાળા બજારમાં પેઢીની સમતુલા સમજાવો. 17

3 વેતનનો સામુહિક સોદાશક્તિનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 18

અથવા

3 વહેંચણીનો સિમાંત ઉત્પાદકતાનો સિદ્ધાંત મર્યાદાઓ સહિત ચર્ચો. 18

4 નફો એટલે શું? નફા અંગે જોખમ અને અનિશ્ચિતતાના સિદ્ધાંત સમજાવો. 17

અથવા

4 આર્થિક અને બિનઆર્થિક કલ્યાણનો પરિચય આપી કલ્યાણને માપવાની સમસ્યાઓ વર્ણવો. 17

AI-2124

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

April - 2023

Economics : CE-404

(Indian Economy-II)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 ભારતીય આયોજનની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. 18
અથવા
- 1 નીતિ આયોગની રચના અને કામગીરીની ચર્ચા કરો.
- 2 ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખેતીક્ષેત્રનું મહત્વ સમજાવો. 17
અથવા
- 2 હરિયાણી ક્રાંતિના લાભ અને ગેરલાભોની ચર્ચા કરો.
- 3 ભારતીય અર્થતંત્રમાં ઔદ્યોગિક વિકાસનું મહત્વ સમજાવો. 18
અથવા
- 3 ગૃહ અને નાના પાયાના ઉદ્યોગોના પ્રશ્નો અને ઉકેલ માટેના પગલાંઓની ચર્ચા કરો.
- 4 જાહેરક્ષેત્રની કામગીરી અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. 17
અથવા
- ટૂંકનોંધ લખો
- (1) મેક ઈન ઈન્ડિયા
- (2) ખાનગી ક્ષેત્રનું મહત્વ.

AI-2140-2141-2142-2143 Seat No. _____

B. A. (Sem. - IV) Examination

April - 2023

CC-405 : Economics

(1) Economics System-II (Old & New Course)

(2) Rural Development of India-II

(3) Quantitative Techniques-II (Old Course)

(4) Investigation-II (Old/New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

**(1) Economics System-II
(Old & New Course)**

કાર્લ માર્ક્સે કરેલ મૂડીવાદનું પૃથક્કરણ ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો. 18

અથવા

રશિયાનો સમાજવાદનો અનુભવ ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો.

સમાજવાદની વ્યાખ્યા આપી તેનાં લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 17

અથવા

લેંગ અને ટેલરનું બજાર સમાજવાદનું મોડેલ સમજાવો.

મિશ્ર અર્થતંત્રનો અર્થ આપી લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 18

અથવા

ભારતનો મિશ્ર અર્થતંત્રનો અનુભવ ચર્ચો.

રાષ્ટ્રીયકરણનો અર્થ આપી, રાષ્ટ્રીયકરણની તરફેણ અને વિરુદ્ધની દલીલો ચર્ચો. 17

અથવા

બ્રિટનનો રાષ્ટ્રીયકરણની નીતિનો અનુભવ ચર્ચો.

(2) Rural Development of India-II

ના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

ભારતમાં ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં ગરીબી નાબૂદી માટેના કાર્યક્રમોની ચર્ચા કરો. 18

અથવા

ભારતીય અર્થતંત્રમાં રાષ્ટ્રીય આવક રોજગારી ક્ષેત્રે ખેતી ક્ષેત્રના ફાળાની ચર્ચા કરો.

મહિલાઓના આર્થિક સશક્તિકરણમાં 'સ્વસહાય જૂથ' યોજનાની વિગતે સમજૂતી આપો. 17

અથવા

ભારતમાં ગ્રામીણ સામાજિક માળખામાં આવેલા પરિવર્તનો સમજાવો.

નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો: 18

- (1) આયુષ્યમાન ભારત યોજના
- (2) રસ્તાઓ અને વાહનવ્યવહારનું મહત્વ
- (3) સર્વ શિક્ષા અભિયાનનું મહત્વ

ભારતીય કૃષિ અને ગ્રામીણ વિકાસમાં નાબાડના ફાળાની ચર્ચા કરો. 17

અથવા

ભારતમાં કૃષિ ક્ષેત્રે ખરીદ-વેચાણ વ્યવસ્થાનું મહત્વ અને મર્યાદાઓની સમજૂતી આપો.

**(3) Quantitative Techniques-II
(Old Course)**

મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલકનો ખ્યાલ સમજાવો. 18

અથવા

નીચેની માહિતી પરથી મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલકની ગણતરી કરો. 18

વર્ગ	આવૃત્તિ
0-9	5
10-19	10
20-29	20
30-39	40
40-49	35
50-59	8
60-69	2

પ્રસારમાનના વિવિધ માપોની ઉદાહરણ સહિત સમજૂતી આપો. 17

અથવા

નીચેની શ્રેણીમાંથી ચતુર્થક વિચલન મેળવો. 17

ગુણ	વિદ્યાર્થી સંખ્યા
0-10	5
10-20	8
20-30	13
30-40	20
40-50	22
50-60	18
60-70	10
70-80	4

સામયિક શ્રેણીનો અર્થ આપી સામયિક શ્રેણીના વિવિધ ઘટકો સમજાવો. 18

અથવા

સામયિક શ્રેણીનું પૃથક્કરણ સમજાવી સામયિક શ્રેણીની ઉપયોગિતા ચર્ચો. 18

સૂચક આંકનો અર્થ, ઉપયોગો અને મર્યાદાઓ જણાવો. 17

અથવા

નીચે આપેલી માહિતી પરથી લાસ્પેયર, પાશે અને ફિશરના સૂચક આંકની ગણતરી કરો. 17

વસ્તુ	આધાર વર્ષ		ચાલુ વર્ષ	
	કિંમત	જથ્થો	કિંમત	જથ્થો
A	40	10	60	8
B	80	15	130	7
C	30	4	35	3

(4) Investigation-II (Old/New Course)

પ્રસારમાપનાં વિવિધ માપો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 18

અથવા

નીચેની માહિતી પરથી મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલક શોધો. 18

વર્ગ	આવૃત્તિ
0-20	8
20-40	16
40-60	24
60-80	32
80-100	44
100-120	30
120-140	20
140-160	14
160-180	12

!! સહસંબંધનો અર્થ આપી સહસંબંધના પ્રકારો સમજાવી, સહસંબંધ માટેની વિકર્ણ આકૃતિની પદ્ધતિ સમજાવો. 17

અથવા

નીચેની માહિતી પરથી સહસંબંધાંકની ગણતરી કરો. 17

X	Y
20	16
29	21
21	16
28	20
22	17
27	19
23	17
26	19
24	18
25	17

સામયિક શ્રેણીનો અર્થ આપી સામયિક શ્રેણીના વિવિધ ઘટકોની સમજૂતી આપો. 18

અથવા

નીચેની સામયિક શ્રેણી માટે ત્રણ વર્ષની ચલિત સરેરાશ વડે વલણ શોધો અને આલેખ દોરો. 18

વર્ષ	વેચાણ (દસ લાખ રૂપિયા)
2006	3
2007	4
2008	8
2009	6
2010	7
2011	11
2012	9
2013	10
2014	14
2015	12

સૂચક આંકની રચનાના વિવિધ તબક્કાઓ સમજાવો. 17

અથવા

નીચેની માહિતી પરથી લાસ્પેયર, પાશે અને ફિશરના સૂચકઆંકની ગણતરી કરો. 17

વસ્તુ	વર્ષ: 2001		વર્ષ: 2017	
	કિંમત	જથ્થો	કિંમત	જથ્થો
A	10	5	15	10
B	5	12	7	15
C	25	17	30	25
D	8	20	10	30